

“Limburg zit in de cockpit van onze Vlaamse innovatie”

De wereld staat niet stil, en dus moeten ook Vlaanderen en Limburg meesurfen op de golven van de mondiale veranderingen. Hoe kijken onze beleidsmakers naar deze transitie en welke economische rol is weggelegd voor onze provincie? Wij nodigden Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, en Tom Vandeput, voorzitter van POM Limburg en Gedeputeerde voor Economie, uit voor een gesprek.

Welke strategieën en beleidsmaatregelen worden er momenteel ontwikkeld om de provincie Limburg te positioneren als een broeinest voor innovatie en technologische vooruitgang?

Gedeputeerde Tom Vandeput:

“Bij de evaluatie van SALK 1.0, opgestart na de sluiting van Ford Genk, heeft de Vlaamse Regering aan de provincie de opdracht gegeven een vervolgstراتيجية op te maken. Samen met alle socio-economische stakeholders van Limburg hebben we het economische toekomstplan SALKturbo opgesteld. Concrete prioriteiten en ambities voor 2030 zijn vastgelegd. SALKturbo is het economisch kompas van Limburg. Alle Limburgse krachten worden in SALKturbo verenigd en die Limburgse eenheid werkt. Op amper drie jaar hebben 72 concrete projectvoorstellen met een totaal investeringsvolume van 200 miljoen euro het SALKturbolabel ontvangen en zijn tientallen

projecten in uitvoering. Ruim 7 miljoen provinciale subsidies en 30 miljoen Europese subsidies zijn hiervoor al vrijgemaakt.”

Minister Jo Brouns: Daarnaast hebben we uiteraard ook de T2-campus op het Thor Park in Genk als toonbeeld van innovatie en technologische vooruitgang waar vanuit Vlaanderen en Europa heel wat middelen waren/zijn voor vrijgemaakt. Onze leefwereld verandert razendsnel onder meer onder impuls van technologische en demografische evoluties. Daardoor verdwijnen jobs, komen er jobs bij, of veranderen jobs drastisch. Het is dan ook belangrijk dat iedereen blijft, dat iedereen levenslang leert. Via onderzoek kwam de opkomende praktijk van ‘lokale leerecosystemen’ op de radar, een concept waarbinnen diverse actoren op lokaal niveau in de dagelijkse leefwereld van burgers leerkanalen creëren en dat ook verder gaat dan het klassieke leren op de schoolbanken. De T2-campus is hier een sprekend voorbeeld.”

Hoe stimuleert de provincie Limburg de samenwerking tussen bedrijven, onderzoeksinstellingen en overheidsinstanties om innovatieve projecten en initiatieven te bevorderen?

Gedeputeerde Tom Vandeput:

“Op het vlak van innovatie heeft onze provincie nog een inhaalbeweging te maken. In het begin van de legislatuur hebben we daarom onze thematische campussen in Health, Bouw, Maak en Logistiek gelanceerd. Met die campussen maken de provincie en POM, Limburg klaar voor de broodnodige innovatiesprong. De campussen fungeren als een sterke innovatieversneller. Alleen al voor de Health- en Bouwcampus spreken we over een investering van bijna 80 miljoen euro.”

Minister Jo Brouns: “Recent lanceerde ik de eerste subsidieoproep van CrossRoads Vlaanderen-Nederland met een totaalbudget van 25 miljoen euro voor grensoverschrijdende innovatie. Kleine en middelgrote ondernemingen die over de landsgrenzen heen samenwerken en innoveren, kunnen subsidie aanvragen voor innovaties die maatschappelijke uitdagingen aanpakken. En de UHasselt zal onder meer met steun vanuit SALKTurbo en uit het Fonds voor Innoveren en ▶

Jo Brouns
Vlaams minister
van Economie

Tom Vandeput
Gedeputeerde
Provincie Limburg

“Het is voor mij zeer belangrijk dat jongeren van bij de opleiding de link kunnen leggen en kunnen kennismaken met de werkvloer.”

Jo Brouns

Ondernemen het unieke MOVE-lab realiseren waar we nieuwe revalidatietechnologieën testen en ontwikkelen. Het project is uiteraard de verdienste van de UHasselt en haar partners, maar we ondersteunen het met veel overtuiging.”

Welke specifieke initiatieven worden er genomen om start-ups en scale-ups in Limburg te ondersteunen en hun groei te stimuleren?

Gedeputeerde Tom Vandeput: “POM Limburg is samen met LRM en UHasselt aandeelhouder van de Health-incubator Bioville. De incubator kent een hoge bezetting en daarom is recent een derde vleugel gebouwd. Voor scale-ups in de Healthsector voorziet het masterplan van Campus Diepenbeek in de realisatie van een heus Business District met 15.000 m² bedrijfsruimte, achter de incubator. In Zwartberg krijgen bedrijven, actief in veiligheid en opleidingen, groei mogelijkheden op de veiligheids-campus. Start-ups geven we ook met de provinciale innovatiepremie een duw in de rug. Reeds 61 premies zijn

goedgekeurd voor een totaal subsidievolume van 3,2 miljoen euro.”

Minister Jo Brouns: “LRM is en blijft een belangrijke katalysator voor de Limburgse economie, door opportuniteiten op te sporen en te ontginnen, door de economische voedingsbodem van onze provincie vruchtbaarder te maken ... Zo is de Doorbraaklening een uniek instrument voor het ondersteunen van investeringen in internationalisering en in de ongelooflijk belangrijke digitale en duurzame transformaties waar we in Vlaanderen vandaag voor staan.”

Op welke manier worden jonge talenten in de regio aangemoedigd om te kiezen voor een carrière in technologische en innovatieve sectoren?

Gedeputeerde Tom Vandeput: “In alle studierichtingen zien we een hogere instroom van leerlingen. Voor TSO en BSO spreken we over 1.600 leerlingen, in ASO tellen we 4.000 leerlingen. Als één op de drie vacatures in Vlaanderen betrekking heeft op een STEM beroep, dan kan al vlug worden

geconcludeerd dat de verhoogde instroom en uitstroom uit het onderwijs onvoldoende is om de vacatures in te vullen. Veel leerlingen met technisch en wetenschappelijk talent zitten vandaag op de verkeerde schoolbanken. Daarom zijn wij partner van Voka in de uitbouw van het Limburgs Talentcentrum. Hier kunnen jaarlijks meer dan 2.000 Limburgse leerlingen uit het zesde leerjaar hun technische skills testen.”

Minister Jo Brouns: “Het is voor mij zeer belangrijk dat jongeren van bij de opleiding de link kunnen leggen en kunnen kennismaken met de werkvloer, zeker en vast ook met bedrijven in de technologische en innovatieve sectoren. Dat is vandaag mogelijk via het duaal leren, een combinatie van leren op de schoolbanken en leren op de werkvloer. Ik ben een enorme pleitbezorger van deze onderwijsvorm. De sterke meerwaarde van duaal leren werd recent ook aange-toond met het nieuwste VDAB-schoolverlatersrapport. Van de jongeren die een duale opleiding volgen, zijn amper 4,2% één jaar later nog werkzoekend, een heus

succes. Een mooi voorbeeld van duaal leren mocht ik recent nog met mijn eigen ogen bewonderen op de site van Campina in Lummen.”

Welke rol speelt duurzaamheid en groene technologie in het streven naar een innovatieve economische toekomst voor Limburg?

Gedeputeerde Tom Vandeput: “Limburg is nu reeds koploper in de energietransitie. Thor Park met het onderzoekscentrum Energyville is dé Vlaamse hotspot voor energie-onderzoek en -bedrijvigheid. Ook de bouwsector heeft hier voordeel mee. De nieuwe generatie zonnepanelen wordt op Thor ontwikkeld. Om de transitie naar duurzame slimme mobiliteit te versnellen werken we, samen met de stad Lommel, Ford Lommel Proving Grounds, Flanders Make en E-Trucks, aan een Europese toonaangevende campus rond emissievrije mobiliteit.”

Minister Jo Brouns: “Ook vanuit mijn landbouwbevoegdheid is dit een belangrijk vraagstuk.

↓
“Door onze geografische ligging bevindt zich in een straal van 200 km een enorme rijkdom aan kennis bij universiteiten, hogescholen en onderzoekscentra.”

Tom Vandeput

Onze landbouwsector, die ook in Limburg sterk verankerd is via zowel de lokale gemeenschappen als de voedingsindustrie, staat voor een enorme transitie. Maar zoals bij elke economische sector biedt die uitdaging ook opportuniteiten. Vanuit de hele wereld wordt vol interesse en gezonde jaloezie naar Vlaanderen (en Nederland) gekeken om de productie en verwerking van voedingswaren verder te verduurzamen. De innovaties die de voorbije en komende jaren tevoorschijn komen moeten we breed kunnen uitrollen bij onze landbouwers zodat we zowel op vlak van productiviteit als op vlak van duurzaamheid een voorbeeld zullen zijn voor de rest van de wereld.”

Personeelstekort is een grote bezorgdheid van ondernemers. Hoe kan hier een antwoord op worden gegeven?

Gedeputeerde Tom Vandeput: “We zullen manieren moeten vinden om een gedeelte van de arbeidsreserve van 100.000 inactieven te activeren. Het provinciebestuur, POM Limburg en

de VDAB bundelen daarom de krachten voor een toekomstrobuste arbeidsmarkt. Samen werken we aan een kader voor duurzame loopbanen met specifieke aandacht voor kansengroepen, 50-plussers, medewerkers uit de sociale economie, inactieven ... Provincie, POM en VDAB zullen ook inzetten om lerend werken en werkend leren te bevorderen.”

Minister Jo Brouns: “Ik ben mij uiteraard ten volle bewust van die bezorgdheid, het is ook mijn prioriteit nummer één als Vlaams minister van Werk. Maar als we deze uitdaging willen begrijpen moeten we ook kijken naar enkele cijfers. Tot nog toe groeide de Vlaamse bevolking op beroepsactieve leeftijd één jaar, maar vanaf dit jaar tonen de voorspellingen enkel nog maar een vlakke lijn. Dat wil zeggen dat meer ouderen de arbeidsmarkt verlaten dan er jongeren (of migranten) bijkomen. We moeten nieuwe groepen aanspreken, bv. leefloners, NEET-jongeren, personen met een arbeidshandicap, langdurig zieken ... Maar ook werkgevers hebben een belangrijke rol te spelen. Werkgevers zullen moeten durven

investeren in talent. Er moet op een andere manier gerekruteerd worden, rekening houdend met de manier waarop jongeren en andere nieuwe talenten naar werk kijken, en rekening houdend met wat ze concreet nodig hebben. Ook deeltijds en flexibel werken mag geen taboe zijn.”

Hoe wordt de samenwerking met andere regio's, nationaal en internationaal, gestimuleerd om kennisuitwisseling en innovatie te bevorderen?

Gedeputeerde Tom Vandeput: “Door onze geografische ligging bevindt zich in een straal van 200 km een enorme rijkdom aan kennis bij universiteiten, hogescholen en onderzoekscentra. Dankzij ons grensoverschrijdend Interreg-partnerschap Vlaanderen-Nederland en Maas-Rijn maken we die kennis beschikbaar voor de Limburgse bedrijven. Via innovatiefondsen worden Limburgse bedrijfsvraagstukken gekoppeld aan Nederlandse, Luikse en Akense expertise. Met onze kandidatuur voor de Einsteintelecoop gaan

we nog een stap verder. In 2026 valt de beslissing of het observatorium in de Maas-Rijnregio dan wel in Sardinië wordt gebouwd. De komst van de telescoop levert onze regio 2 miljard euro aan investeringen en 1.500 jobs op.”

Minister Jo Brouns: “Vlaanderen is vastberaden om een actieve rol te spelen in de lopende voorbereidende fase van de Einsteintelecoop die ultiem kan leiden tot de officiële kandidatuur van de Euregio Maas-Rijn, die verder ook Wallonië, Nederlands Limburg en Noordrijn-Westfalen omvat. Tot dusver investeerden we met de Vlaamse overheid reeds meer dan 13 miljoen euro. Een belangrijk deel daarvan werd aangewend voor de co-financiering van internationale projecten die KMO's betrekken bij de Einsteintelecoop, om onderzoek te verrichten naar geologie & technologie en om een labversie van de Einsteintelecoop te ontwikkelen waar alle componenten op voorhand kunnen getest. Limburg zit dus in de cockpit van onze innovatie.” ◀